

slovenski čebelar

1 9 6 5

LETO LXVII

ŠT. 7

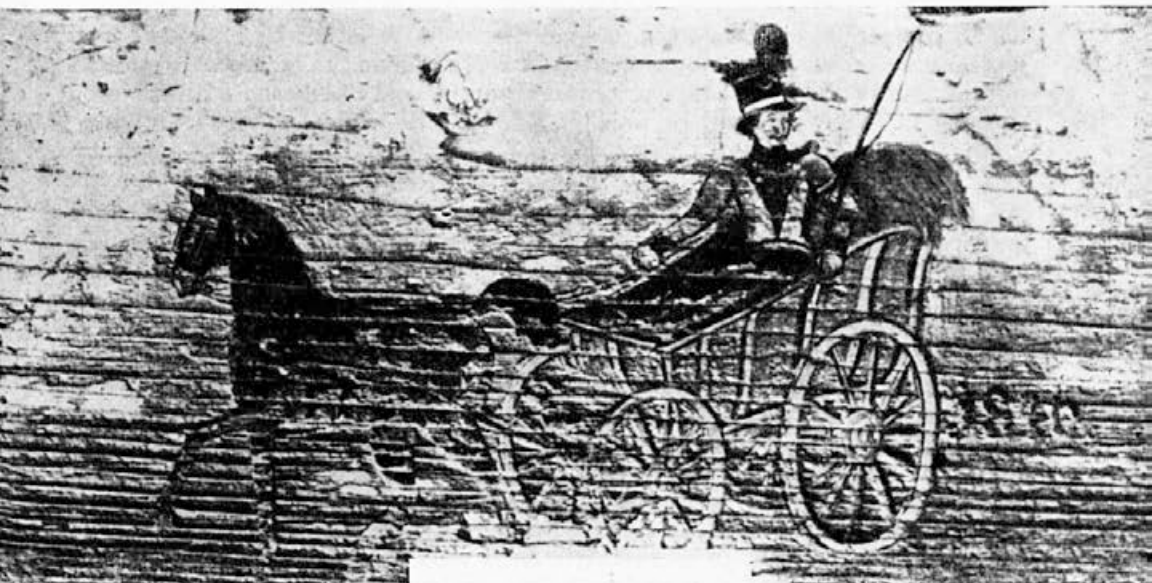
VSEBINA

Poročilo predsednika tov. Valentina Benedičiča na XIV. rednem občnem zboru ZČD za Slovenijo dne 25. aprila 1965 v Ljubljani	193
France Rome: Brezpašna julijska doba	198
Virmašan: Od kod križanke	199
Edi Senegačnik: Nova plemenilna postaja pod Zelenico	201
Jože Grmek: Naš prvi čebelarški piknik	203

NAŠA ORGANIZACIJA

Seja izvršnega odbora dne 3. junija 1965. Pismo iz Krškega. Čebelarjenje pod strupenimi oblaki. Čebelarsko društvo Radeče. Zanimivosti z izleta ljubljanske čebelarske družine. Vesela iz naših vrst	206
--	-----

List izhaja vsakega 1. v mesecu. Člani, ki plačajo letno članarino 1000 din, ga prejemaajo zastonj. Izdaja ga Zveza čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 30, tiska CP Delo — obrat Triglavska tiskarna v Ljubljani, ureja uredniški odbor: Valentin Benedičič, Ivan Majcen, Slavko Raič, France Rome, Edi Senegačnik in Jožko Šlander. Odgovorni urednik: Edi Senegačnik. Letna naročnina za nečlane 1200 din, za inozemstvo 1500 din. Posamezna številka na 32 straneh stane 140 din, na 16 straneh 70 din. Odpovedi med letom ne upoštevamo. Kdor plačuje članarino v obrokih, se s prvim obrokom zaveže, da jo bo do konca leta v celoti poravnal. Isto velja za naročnino. Stevilka žiro-računa pri Narodni banki v Ljubljani, Miklošičeva cesta, 600-14/603-116

POROČILO

predsednika tovariša Valentina Benedičiča na XIV. rednem občnem zboru Zveze čebelarских društev za Slovenijo dne 25. aprila 1965 v Ljubljani

V svojem poročilu o delu upravnega odbora Zveze v letu 1964 bom govoril o izvrševanju sklepov lanskega občnega zbora in o različnih problemih, s katerimi smo se srečavali v preteklem letu. Tajniškega poročila letos ne bo, ker bo Slovenski čebelar objavil vse podatke o našem čebelarstvu, brž ko bodo urejene kartoteke posameznih društev.

I

KAKO SMO IZVRŠEVALI SKLEPE

Sklepe lanskega občnega zbora smo glede na to, kdo naj bi jih reševal, razdelili na dva dela, in sicer na sklepe, ki naj bi jih Zveza reševala skupno s Savezom pčelarskih organizacija Jugoslavije kot član Saveza, in na sklepe, ki naj bi jih izvrševala Zveza sama.

A. Naloge, ki naj bi jih izvrševala Zveza obenem s Savezom:

1. Sestava osnutka zveznega temeljnega zakona o čebelarstvu.

Zbirali smo različni material, ki ga bomo uporabili, ko bo prišla ta zadeva na vrsto. Osnovno stališče, ki ga zastopa Zveza glede zveznega zakona o čebelarstvu, je tole: zakon ne sme biti preobširen, načelno mora zajeti in dajati

temeljno smer za urejanje vseh zadev s področja čebelarstva. Podrobno urejanje zadev, ki so po posameznih republikah različne, pa je treba prepustiti republikam. V kolikor bi bila pri Savezu zaupana ta naloga naši Zvezi, jo bo sprejela in se bo pri delu ravnala po prednjih načelih.

2. Sestava osnutka novega Navodila o pogojih za kupovanje denaturiranega sladkorja za prehrano čebel. (Ur. list FLRJ šte. 27-487/1961).

Dne 13. 5. 1965 smo sporočili Savezu: naj bi na prvi seji obravnavali tudi ta Navodila. Pojasnili smo, da je Zveza mnenja, da so sedanja Navodila zastarela in da jih je treba zato spremeniti. Vrh tega znaša v strukturi cene sladkorja zajeti prometni davek, katerega plačila so oproščena čebelarstva, le še 13 din pri enem kilogramu. Zaradi tega je postala ta ugodnost že skoraj brezpomembna, zlasti če prištejemo k tej ceni še stroške za obvezno denaturiranje z 1% zmleto papriko ali s 3%-nim premogovim prahom ali s 3%-nim žaganjem ali z 0,5 promile oktozanom, torej s sredstvi, ki jih razen oktozana čebelarji že dolgo odklanjamo.

Tudi določilo, da je razlog za ugodnost nabave sladkorja brez plačila prometnega davka *suša*, torej le v primerih slabe letine zaradi suše, ni strokovno utemeljeno. V sušnih letih so namreč navadno boljše letine kakor pa v močevnih. *Kot pravi in utemeljeni razlog za nabavo sladkorja pod ugodnimi pogoji bi morala biti navedena edino resnična potreba po preskrbi čebel z zadostno zalogo ustrezne hrane za zimo*, da lahko prestanejo brez škode tudi hudo zimo, v kateri ni izleta nad 100 dni. Preskrba ustrezne zimske zaloge pod ugodnimi pogoji bi morala biti torej zagotovljena redno za vsako leto. Čebelarji in skupnost namreč ne smejo nič več tvegati, da bi čebele umirale zaradi neustrezne zimske zaloge zlasti sedaj, ko dobro vemo, da jih je premalo za opravevanje. Naše mnenje je tudi, da je dovoljena količina 5 kg na čebeljo družino premajhna in bi morala znašati najmanj 7 kg, kakor je npr. v ČSSR. V zahodnih državah znaša ta količina 10 kg na čebeljo družino. Zavzemamo se tudi za to, da bi se za denaturiranje lahko uporabljal poleg oktozana, ki ga je treba uvoziti, tudi česen in da bi se denaturiralo lahko pod nadzorstvom finančnega organa občinske skupščine, kjer je sedež čebelarske organizacije, ki je naročila sladkor. S tem se bodo zmanjšali tudi stroški za denaturiranje. Popust bi moral znašati vsaj okoli 20% na ceno na drobno.

3. Vozne ugodnosti na železnici za skupinska potovanja.

Dne 13. 11. 1964 smo z urgenco št. 368/64 zopet vprašali Zajednico jugoslovenskih železnic v Beogradu, kaj je z našo prvo vlogo št. 209/63 od 24. 5. 1963 in s ponovno vlogo št. 209/2-63 od 4. 9. 1963 glede vozne olajšave za skupinska potovanja naših članov po železnici. Prejeli smo odgovor z dne 24. 11. 1964, v katerem nam sporočajo, da zaenkrat ne bodo dajali te ugodnosti novim organizacijam zato, ker posebna komisija Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i vezu proučuje vprašanje vseh olajšav v potniškem prometu zaradi izdaje novih ukrepov. Zveza bo imela to zadevo še dalje v evidenci in bo, brž ko bo zvedela, da je načelno odločeno, da vozne olajšave ostanejo, takoj ponovno sprožila to stvar, ker ni nobenega upravičenega in objektivnega razloga za kakršno koli razlikovanje med našo in drugimi organizacijami, ki že uživajo to ugodnost. Ne moremo se namreč znebiti vtisa, da so našo zadevo obravnavali pristransko. Vleče se namreč že dve leti in so bili prvotno navedeni razlogi za odklonitev drugačni kakor pa poznejši, ko smo se obrnili v tej zadevi tudi

na zveznega poslanca dr. Joža Vilfana. Vozna ugodnost bi bila važna tudi za Savez pčelarskih organizacija in bi lahko vnesli v zadevni spisec uživalcev ugodnosti tudi Savez za vse organizirane čebelarje v Jugoslaviji. Zato bomo predlagali, da se to vprašanje prouči tudi na seji Saveza.

4. Tudi glede morebitne omejitve cestnega prometa s tovornjaki ob nedeljah in praznikih smo opozorili pristojne oblastne organe, naj take omejitve ne veljajo za prevoze čebel na pašo.

B. Naloge, ki naj bi jih izorševala Zveza v lastni pristojnosti:

1. Organiziranje znanstveno-raziskovalne in pospeševalne dejavnosti pri Kmetijskem inštitutu Slovenije.

S Sekretariatom za kmetijstvo in gozdarstvo ter s Kmetijskim inštitutom Slovenije smo večkrat obravnavali vprašanje zopetnega organiziranja znanstveno-raziskovalne in pospeševalne dejavnosti za čebelarstvo pri Kmetijskem inštitutu. Napoti so pa določene objektivne ovire, da se ta zadeva še ni uredila: npr. vrnitev čebelarke knjižnice, raznih priprav in pripomočkov za delo, naseljenih panjev itd. Te stvari so bile namreč last inštituta in jih je ta odstopil samostojnemu Zavodu za čebelarstvo, ki se je ustanovil po izločitvi te dejavnosti iz Kmetijskega inštituta. Nadaljnja resna ovira je tudi preskrba finančnih sredstev, ker si mora vsaka dejavnost pri inštitutu sama priskrbeti finančna sredstva za svoje delo. Ko smo se pred kratkim o tem zopet pogovarjali s sekretarjem za kmetijstvo in gozdarstvo, smo dobili zagotovilo, da bodo zadevo zelo verjetno uredili v enem letu.

2. Tečaji za čebelarske preglednike.

Zveza je organizirala s sodelovanjem čebelarskih društev v Novem mestu, Ljutomeru in Postojni tri dvodnevne tečaje za čebelarske preglednike. Tečaji so lepo uspeli. Predavatelji so podali snov po programu in jo izpopolnili z zadnjimi novostmi na tem področju. Število čebelarskih preglednikov se je na teh tečajih povečalo za nadaljnjih 90, tako da jih je sedaj skupaj okrog 500. Zveza je posredovala pri občinah za enotno izdajo pooblastil za njihovo delo. V prihodnji zimski sezoni bo treba organizirati zopet dva taka tečaja, in sicer v Novi Gorici ali v Kopru za območje Koper—Sežana—Vipava—Nova Gorica—Tolmin in v Ljubljani. Priporočamo, da se po možnosti udeležujejo teh tečajev tudi že pooblaščen čebelarski pregledniki, da si tako izpopolnjujejo svoje znanje. Vse kaže, da bo delo čebelarskih preglednikov v bodoče glede na perspektivni razvoj čebelarstva vedno bolj važno.

3. Čebelarski krožki po šolah.

Sekretariatu za šolstvo smo ustno in pismeno pojasnili pomen čebelarstva za skupnost in čebelarskih krožkov po šolah za vzgojo čebelarskega naraščaja. Sekretariat je z razumevanjem osvojil naše predloge za organiziranje čebelarskih krožkov po šolah in nam je dostavil prepis priporočila za ustanavljanje čebelarskih krožkov, ki ga namerava poslati šolam v 1. številki Objav v letu 1965. Besedilo priporočila bomo objavili tudi v našem glasilu, da bodo z njim seznanjeni organizatorji čebelarskih krožkov po šolah.

4. Zagotovitev sredstev za razširjeno delo Zveze po sedemletnem programu razvoja čebelarstva.

To zadevo bomo obravnavali pod posebno točko dnevnega reda »Odprto pismo Skupščini SR Slovenije«.

5. Izpolnjevanje anketnih pol v mesecu juliju 1964.

Popisne pole smo razposlali pravočasno. Žal pa moram ugotoviti, da jih še niso izpolnila vsa društva, tako da nismo mogli obdelati podatkov in sestaviti poročila o stanju čebelarstva in organizacije. Sedaj smo začeli popisovati vsa čebelarstva, organizirana in neorganizirana, individualna in družbena — v posebne sezname, iz katerih bodo društva prenašala podatke v kartotečne liste za *stalno kartoteko čebelarstev*. Sezname čebelarstev in kartotečnih listov je treba izpolniti v treh izvodih. En izvod ostane pri čebelarskih družinah, druga dva pa dobijo društva in Zveza. Podatke iz seznamov čebelarstev preprišejo čebelarska društva s pisalnimi stroji. Delo zaključijo do 1. julija in dostavijo en komplet Zvezi do 15. julija. Spremembe v kartoteki bodo društva javljala Zvezi vsako leto po opravljenem rednem popisu v mesecu juliju. Društva in družine so dobile za to delo podrobna navodila. Popis naj izvrše vestno. Dobro izpolnjena kartoteka je namreč stalni pripomoček društvom in družinam pri obravnavanju vseh vprašanj na področju čebelarstva. Ta evidenca bo dobrodošla zlasti vsako leto pri rednem popisu v mesecu juliju; zelo potrebna pa bo tudi takrat, ko bo redna preskrba s sladkorjem za zimsko zalogo, za kar bo treba imeti vedno pri rokah podatke o številčnem stanju čebeljih družin. *Vesten popis čebelarstev, ki bo osnova za uvedbo stalne kartoteke čebelarstev pri družinah, društvi in Zvezi, inama za najvažnejšo nalogo naše organizacije v letu 1965.* Iz te kartoteke bodo dobile potrebne podatke tudi občinske veterinarske inšpekcije, ki morajo voditi po službeni dolžnosti evidenco vseh čebelarstev, posebej pa še čebelarjev-prevaževalcev in vzrejevalcev matice.

6. Širjenje medovitega rastlinstva vzporedno z agromelioracijskimi in vodno-regulacijskimi deli.

Zveza je razpravljala o teh stvareh s pristojnimi republiškimi organi. Priporočali so neposredne stike med čebelarskimi organizacijami in vodnimi gospodarstvi. Sekretariatu za kmetijstvo in gozdarstvo je predložila vlogo, da bi se v republiška zakona o izkoriščanju kmetijskih zemljišč in o gozdovih vnesla tudi določila za urejanje čebelje paše. Obveščeni smo, da vsebuje osnutek novega republiškega zakona o gozdovih taka določila.

7. Predlog zavarovalne skupnosti za SR Slovenijo za skupinsko zavarovanje čebel bomo obravnavali pod tč. 7 dnevnega reda.

8. Pri republiški gozdarski pravni službi smo razpravljali o možnosti oprostitve plačila gozdne takse in drugih taks v zvezi s prometom z lesom za čebelarska društva, ki izdelujejo panje in druge čebelarske potrebščine iz lesa. V republiškem merilu ni mogoče v tem pogledu nič napraviti. Čebelarska društva bi mogla uspešno reševati te stvari le neposredno z uporabniki oziroma lastniki gozdov z vednostjo oz. odobritvijo pristojnih občinskih organov.

9. Pravila in program Zveze, osnutek pravila za čebelarska društva in navodila za ustanavljanje čebelarskih društev smo po sklepu že objavili v 12. številki Slovenskega čebelarja 1964. Družine in društva jih že uporabljajo pri izpolnjevanju svoje organizacije.

10. Za omejitev sečnje lip, akacije in drugih medovitih drevov bo treba pripraviti konkreten predlog, v katerem bo treba navesti drevje po imenu in krajih, za katere naj bi veljala omejitev sečnje.

11. Nalogo o proučitvi vpliva plinov iz tovarn na vegetacijo in na čebele v okolici tovarn bomo skušali reševati v letu 1965. V ta namen bo morala Zveza dobiti strokovnjaka.

12. in 13. Sklepa, da bi predlagali, naj bi na učiteljski poučevali tudi čebelarstvo, se še nismo lotili, ker je potrebno za to stvar več sodelavcev. Prav zato pa do sedaj tudi nismo izvršili sklepa, da bi skušali objavljati v pionirskem tisku tudi čebelarstvo literaturo.

14. Tečaja za mikroskopiranje v preteklem poslovnem letu nismo priredili zaradi omejenih finančnih sredstev.

II

PROBLEMI, S KATERIMI SMO SE UKVARJALI V PRETEKLEM LETU

Lanski občni zbor Zveze je sprejel med drugim tudi času in družbenemu razvoju ustrezno spremembo pravil in programa. S spremembo pravil in programa smo zasledovali predvsem dva cilja:

1. da bi ustvarili osnovo za razvijanje enotne čebelarstvo politike.

2. da ne bi v programu poudarjali samo pridelek medu in voska, temveč tudi koristi, ki jih uživa delovni človek pri čebelah kot razvedrilo po poklicnem delu, ter druge gospodarske koristi, ki jih nudi čebelarstvo skupnosti z opravevanjem. Današnji delovni človek je postal namreč pravi moderni suženj tekočega monotonega industrijskega traka, zaradi česar je potreben še veliko bolj kot nekdanj zdravega razvedrila. Z gospodarsko koristjo opravevanja rastlin po čebelah pa je bila javnost do zadnjih let tudi vse premalo seznanjena.

Zgleden primer enotne čebelarstvo organizacije, ki dosega pri svojem delu tudi zares lepe uspehe v pogojih socialistične države, smo videli na mednarodnem čebelarstvu kongresu leta 1963 v ČSSR. Dejansko je naša organizacija zaradi škodljive razdvojenosti v našem čebelarstvu v preteklih desetih letih delala že pred tem kongresom za enotnost čebelarstvo organizacije. Pri tem pa ni bilo pravega uspeha, ker je bilo individualno čebelarstvo po mnenju nekaterih zapisano skorajšnji propasti. Kongres v Pragi nam je dal samo še zgovorno potrdilo, da je bilo naše prizadevanje v tej smeri pravilno in koristno. Zadnje izkušnje ter škoda, tako moralna kakor materialna, ki je nastala zaradi neenotnosti v naši čebelarstvo politiki v preteklih letih, naj nam bo resen opomin, da se kaj takega ne bo več ponovilo. Pri tem pa je treba ugotoviti, da je bila naša organizacija vedno pripravljena za skupno delo, seveda pod pogojem enakopravnosti delovnih partnerjev. Dalje, da je pismeno vabila družbeno čebelarstvo podjetje Agromel, naj se včlani v našo organizacijo, da je na priporočilo Republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo hotela sodelovati z njim tudi pri sestavi skupnega programa razvoja čebelarstva; da pa nikakor ni mogla osvojiti zamisli, ki jo je vseboval zvezni sedemletni program razvoja čebelarstva, kakor tudi ne tiste, ki jo je nameravalo vnesti

podjetje Agromel v republiški program. Zveza je že septembra leta 1965, ko je to podjetje, kakor je vsaj kazalo, še v redu poslovalo, razložila pismeno Sekretariatu za kmetijstvo in gozdarstvo in tudi podjetju Agromel svoje stališče do zveznega programa, da je nerealen ter kot tak za družbo, posebno pa za čebelarstvo, škodljiv. Zaradi tega se je takrat Zveza dokončno odločila, da bo sestavila sama sedemletni program razvoja čebelarstva v SR Sloveniji. Pri sestavljanju je upoštevala tudi podatke o družbenem čebelarstvu, kolikor so ji bili znani. Ta program je danes edina realna slika današnjega stanja in osnova za perspektivni razvoj slovenskega čebelarstva. Zaradi težkih izkušenj, ki so, kakor upamo, že za nami, ostane še nadalje cilj naše organizacije zbirati v svojih vrstah vsa čebelarstva, da se tako zavaruje enotnost čebelarске politike.

(Nadaljevanje)

BREZPAŠNA JULIJSKA DOBA

FRANCE ROME

O brezpašni julijski dobi je bilo že veliko napisanega, kljub temu pa je prav, če ta problem osvetlimo še z druge strani.

Lahko bi rekli, da julijska brezpašna doba ni vedno brezpašna, četudi ne zamedí hoja. Brezpašna doba je predvsem v letih, ko je vegetacijski razvoj zgoden, ko kostanj cvete in odcvete v glavnem že v juniju in če sledi temu še julijska vročina in suša, ki požge otavo. Vendar kaže desetletni povpreček opazovalnih postaj, da je tako izrazito brezpašno obdobje v juliju zelo redko. Druga skrajnost nastopi pa tedaj, ko je vegetacijski razvoj v zaostanku. Tedaj je kostanjeva paša v celoti julijska paša in če je vreme naklonjeno, je lahko zelo izdatna. V tretji dekadí julija je pa tudi že razvita otava. Če je zadosti vlage, se razcveto razne detelje. Posebno važne so rumenocvetne s kratkimi venčnimi cevmi, da čebele lažje dosežejo medicíno. To so: mala detelja (*Trifolium dubium*), poljska detelja (*Trifolium campestre*), razmaknjena detelja (*Trifolium patens*) in njim zelo podobna ošenica (*Medicago lupulina*) ter svinjska reja (*Medicago falcata*). Pomembna je tudi bela detelja (*Trifolium repens*). Če so rastni pogoji ugodni, se vse to cvetje pojavi v otavi in tvori pravcate rumene blazine. V takem letu imajo čebele proti koncu meseca kar izdatno pašo na otavi.

Za naše kraje pa je normalni vegetacijski razvoj tak, da nastopi kostanjeva paša konec junija, konča pa se v prvi dekadí julija. K julijski paši prispevajo ponekod tudi travniki, ki jih samo enkrat kosijo, tako imenovane starine. Košnja na teh travnikih se zavleče tja v drugo polovico meseca.

Uspešno čebelarjenje v tem mesecu je odvisno od nešteto znanih in nezanih činiteljev. Zelo važen činitelj, ki odloča o uspehu, je človek-čebelar. Ti činitelji pa si časovno ne slede po vrsti, izjema je le čebelar, ki lahko vsak trenutek nastopi in posreduje. Na čim višji stopnji je njegova strokovna čebelarska izobrazba, tem večji uspeh lahko doseže. Neprestano se mora izpopolnjevati v teoriji in praksi. Le tak čebelar uspešno priskoči čebelji družini na pomoč, ko omaguje v boju za obstanek. Na drugi strani samo on lahko podpre čebeljo družino, da v največji meri izkoristi naklonjenost narave, ko

se odprejo medeni viri. Čebelar mora poznati osnovne biološke zakone, po katerih živi čebelja družina, poznati mora vegetacijo v svojem ožjem pašnem okolišu kakor tudi vse glavne paše, ki so dosegljive slovenskim čebelarjem prevaževalcem. Dober večer bo izkoristil celo višinske razlike, da prepelje svoje čebele z ene paše na drugo. Strokovne preglede in mesečna opravila mora prilagojevati vsako leto sproti. Posegi, ki so mu lansko leto prinesli uspeh, so letos lahko nekoristni, ker so bili lahko prezgodnji ali morda prepozni! Leto letu ni enako in kdor čebelari po ustaljeni šabloni, ne da bi se oziral na vremenske posebnosti, ki nastopajo od časa do časa, bo le redko najbolje izkoristil pašo, ki se nenadoma pojavi.

Kako bomo ravnali, da bomo imeli v juliju čim več uspeha? Odstranili bomo, če tega do sedaj še nismo storili, vse ostarele in manjvredne matice in jih nadomestili s prvovrstnimi iz rezervnih družinic. Vse naše prizadevanje bo zaman, če je v panju slaba matica. Družina bo kljub temu ostala slabič.

Drugo morda še važnejše opravilo pa je prevoz čebel v kostanjevo pašo, če kostanja ni v našem stalnem pašnem okolišu. Neodpustljiv greh bi bil, da bi naše čebelje družine posedale v brezdelju iz dneva v dan in slabele, ko imajo nekaj kilometrov stran druge čebele izvrstno pašo na kostanju in pozneje na otavi.

Ne dopustimo, da bi v juliju in avgustu čebelje družine oslabele, ker bodo slabe tudi prihodnjo pomlad. Že sedaj namreč postavljamo temelje čebelar-skemu uspehu za prihodnje leto. Če pa bo zamedila v avgustu materina dušica, jesenska resa ali morda celo žepek v Liki in če bomo čebele prepeljali tja, bodo bogato poplačana vsa naša julijska prizadevanja že v letošnjem letu. Akacijeva in travniška paša sta povsod odpovedali. Pazimo na družine zlasti ob slabem vremenu. Dež nam kaj hitro uniči dobro kostanjevo pašo in spet bo treba čebelam pomagati, da matice ne bodo prenehale zalegati. Jeseni bo moralo biti v panju dovolj čebel, da bodo lahko izkoristile zadnjo pašo in se na njej dobro pripravile za zimo.

OD KOD KRIŽANKE

VIRMAŠAN

Tudi še tako skrbnemu čebelarju se lahko naenkrat pojavijo križanke, to je čebele z rumenimi obročki na zadku. Največkrat je ta pojav le začasen: samo je prišlo in samo tudi prešlo. Kako pride do tega, ko čebelar vedno skrbi za to, da ima v panjih samo čisto pasmo — našo kranjsko čebelo?

Da si bomo na jasnem, je prav, da si vso to zadevo malo bolj natančno ogledamo, poiščemo vzroke te nevšečnosti in se jih skušamo ubraniti.

Pri vseh udomačenih živalih je človeku uspelo, da jih sam po svoji volji izbira, množi in goji le najboljše. Znanost mu pri tem dosti pomaga in so dosegli na tem področju že lepe uspehe.

Izjemo pri tem delu dela človeku le čebela oziroma čebelja matica. Ona dela to že tisočletja po še vedno veljavnih naravnih zakonih. Njej ni za njen svatovski izlet mogoče določiti ne dneva ne ure, ne svatovskega druga. Za svoj svatovski izlet si izbere lep sončen dan med 11. in 2. uro popoldne.

Ta čas tudi troti najbolj izletavajo in so najbolj živahni. Kako dolgo traja ta izlet, je pač odvisno od tega, kdaj je njenemu spolnemu nagonu zadoščeno. Mnenja so različna, največ jih trdi, da od 15 do 30 minut.

Tu nastane sedaj vprašanje, kje se to godi. Blizu ali daleč stran od čebelnjaka. Z večletnim opazovanjem in raznimi poskusi so dognali, da se dogaja to v višini od 10 do 50 metrov, razdalja pri tem ni važna. Lahko je to v neposredni bližini čebelnjaka ali tudi več kilometrov stran, največkrat pa v mirni zavetni dolini ali tudi na ravnini. Na takih krajih se tudi trotje najraje zadržujejo.

Ko taka za parjenje godna mlada matica zapusti svoj panj, si že po svojem naravnem nagonu poišče tak kraj, kjer je več trotoev. Ker izpušča takrat od sebe posebno dišečo snov, jo trotje kmalu zavohajo in se usujejo za njo. Vendar se posreči le enemu, da doseže svoj življenjski cilj, in to plača z življenjem.

Dolgo so bili čebelarji prepričani, da zadostuje matici le enkratna paritev za celo življenje. Šele zadnje čase so dognali, da gre matica večkrat na praho in se tudi večkrat spraši. Le tako si nabere zadosti trotovskega semena, da potem lahko nemoteno opravlja svoj materinski posel.

Večkrat mi je že kak čebelar potožil, da je videl matico, ko se je vrnila s prahe z znaki oploditve. A ko je pozneje pregledal panj, ni bilo ne matice ne zalege. Pač dokaz, da se matica s ponovnega izleta ni vrnila.

In ravno pri teh večkratnih izletih bi dobili vsaj delni odgovor na vprašanje, od kod križanke. Kakor sem že prej omenil, se oplodi matica zunaj čebelnjaka v zraku, torej brez vsake čebelarjeve pomoči. Lahko je med troti kak druge pasme, da matico oplodi in posledice se pokažejo pri zaleganju.

Kako odpomoči temu? To je problem, ki že dolgo tare čebelarstvo strokovnjake in jih bo še naprej. Vsak čebelar bi imel rad v svojem čebelarstvu samo čisto pasmo. Znani čebelarski strokovnjaki še vedno delajo razne poskuse z umetnim oplojevanjem, a dosegajo le delne uspehe. Narava je narava, ona zahteva svoje, človek lahko posega v njeno delovanje le toliko, kolikor dopušča ona.

Poskušali so z umetno oploditvijo matice v laboratorijih. Od najboljših trotoev so vzeli seme in ga vcepili maticam. Vse to je bilo le bolj igračkanje in temu primerni so bili tudi uspehi. Umetno oplojene matice so le slabo izpolnjevale svojo dolžnost, zato so ta način kmalu opustili.

Nekateri so hoteli na drug način priti do dobrih uspehov. Mlade za ploditev godne matice so imeli zaprte, ravno tako panj z najboljšimi troti. Izpustili so jih šele popoldne, ko so troti iz drugih panjev že nehali izletavati. Tudi ta način se ni obnesel, ker ta čas ni več primeren. Največja živahnost med maticami in troti je ravno v opoldanskih urah in ne pozno popoldne.

Marsikateri čebelar se bo vprašal, zakaj je treba toliko besed o tem. Saj imamo vendar plemenilne postaje in te lahko uporablja vsak čebelar. Na teh se lahko oplodi dosti matic. Res je, da te postaje, ako so na pravem mestu in v rokah dobrega čebelarja, lahko mnogo koristijo čebelarstvu. Na plemenilnih postajah igra pri oploditvi najvažnejšo vlogo narava sama.

Največ težav pri plemenilnih postajah povzroča pomanjkanje primerne prostora. Ta mora biti v zavetnem kraju, varnem pred vetrovi in drugimi motnjami. A kar je pri tem najbolj važno, je to, da vsaj 5 km naokoli ni nobenih drugih čebel. V tem kraju morda res ni nobenega čebelarja, a kdo more jamčiti, da tudi v gozdovih okrog ni nobenih čebel.*

Poskusili so tudi na otokih sredi večjih jezer, kjer ni bilo nobenih čebel. Postavili so tja matice brez trotov in vendar so se matice oplodile. Letele so preko vode na kopno in si tam poiskale druga. Dognali so, da troti ne lete čez večje vodne površine, toda maticam ob času parjenja ni to nobena ovira. Jasno pa je: čim večja je ta razdalja, tem večja je tudi nevarnost, da se zgubi.

Ostane nam le še najbolj zanesljiv način, to je doma. Stalno moramo nadzirati razvoj vsakega panja, izbirati in obdržati moramo le najboljše matice. Te so v panjih, ki se odlikujejo kot mirni, nerojivi, prelegajoči in dobri medarji. Skrbno moramo gledati na vsak pojav križank in tako matico takoj zamenjati s čisto sivko. Ugleda, ki ga ima naša čebela po vsem svetu, nikar ne kvarimo s tem, da bi imeli v svojih čebeljarkah križanke.

NOVA PLEMENILNA POSTAJA POD ZELENICO

EDI SENEGAČNIK

Slovenski čebelarji se prav radi pobahamo, da smo napredni in da ne zaostajamo za drugimi po svetu. To na žalost le deloma drži. Ko pa bi nas kak tujec naprosil, naj mu pokažemo svojo plemenilno postajo, bi bili v hudi zadregi. Prav nobene nimamo. Po osvoboditvi smo prva leta res posvetili vso skrb vzreji matic in plemenilnim postajam. Takratna čebelarska zadruga je prav vse žrtvovala za to stvar. Pod vodstvom tovariša Rojca in njegovih pomočnikov so kar rasle plemenilne postaje po naši deželi. Mizarska delavnica je napravila na stotine plemenilnikov in hramčkov ter posebnih paviljončkov za trotarje. Takrat smo imeli tudi dober kader čebelarskih učiteljev, ki so vzgojili na deželi celo vrsto odličnih vzrejevalcev, od katerih so potem mnogi celo prekosili svoje učitelje. Zaradi nezdravih razmer, ki so nastale kmalu potem v naši čebelarski organizaciji in ki so takrat grozile, da jo bodo sploh uničile, pa so začele propadati tudi plemenilne postaje. Ves inventar se je porazgubil, odnesli so ga na vse strani in od njega ni ostalo ničesar. Zadnja leta se je le tu in tam pojavila kaka želja kot glas vpijočega v puščavi, da bi bilo vendarle dobro obnoviti kako plemenilno postajo.

Danes bi lahko naštel dobre vzrejevalce na prste ene same roke. Večji čebelarji so si napravili plemenilne postaje zase. Na njih vzrejajo matice le za sebe. Naša Zveza je večkrat premišljevala o ustanovitvi oziroma obnovitvi plemenilnih postaj, toda vselej smo se ustavili ob nesrečnem denarju. Iz te

Op.ur.: Razdalja 5 km je zdaj močno problematična, saj vemo, da letijo troti tudi do 18 km daleč. Pri vzornih plemenilnih postajah je treba to upoštevati, če želimo, da se matice zares oplode z zaželenimi troti.

zagate sta nas rešila dva požrtvovalna in podjetna gorenjska čebelarja, ki sta zadnja leta mislila na to, da bi na svojo pest ustanovila plemenilno postajo. Iskala sta primeren prostor zanj in ga po dolgem iskanju tudi našla. Ta dva čebelarja sta tov. Ciril Jalen in Ivan Rodman iz Rodin pri Žirovnici. Obredla sta vso okolico pod Stolom in Zelenico in se nazadnje ustavila pod Srednjim vrhom pri lovski koči. Tu sta takoj ugotovila, da idealnejšega prostora za plemenilno postajo ne bi mogla najti. Na jasi okrog lovske kočice rastejo srednje velike smreke, pod katere bi lahko postavili hramčke. Vsa severna stran je zavarovana z več kot 2000 m visokimi gorami, preko katerih ne more leteti prav nobena čebela. Jasica je odprta proti južni strani, kjer so tudi precej visoke gore. Proti zahodni strani pa se gore nižajo ob dolini Završnice. Kot nalašč za plemenjenje matic! Semkaj ne more zaradi visokih gora in oddaljenosti prileteti nobena matica in tudi ne trot. Navdušena nad takim krajem sta omenjena čebelarja takoj začela s pripravami. Lovski čuvaj jima je z razumevanjem dal na voljo svojo kočo, ki jo bodo lahko uporabljali tudi drugi čebelarji, ki bi prinesli sem svoje plemenilčke ali pa prišli na izlet. Do plemenilne postaje pelje lepa gozdna pot ob Završnici do Žirovnice. Od Žirovnice do plemenilne postaje je vsega kakih 10 km. Do nje pridemo lahko z avtomobilom, kar je za prevoz plemenilnikov zelo važno. Tovariš Jalen, ki je upokojenec, ima tudi svoj avto in bo prepeljal vse plemenilnike s postaje Lesce-Bled na plemenilno postajo zaenkrat brezplačno, pozneje pa proti malenkostni odškodnini. Čebelarja sta že postavila na plemenilno postajo paviljonček z izbranim gorenjskim trotarjem iz rodu Bohinj. Čebelarji, ki se zanimajo za plemenilno postajo in bi jo radi uporabili že letos, naj se obrnejo na naslov: Ciril Jalen, Rodine 18, pošta Žirovnica na Gorenjskem.

Ko sem si preteklo nedeljo ogledal prostor za to plemenilno postajo, sem bil ves navdušen zanj. Oba požrtvovalna čebelarja sta pripravila vse potrebno in sama žrtvovala precej tisočakov, da sta nabavila trotarja, hramčke, plemenilnike in prepeljala vse to 15 km daleč. Tudi naša Zveza bo pomagala, in sicer s tem, da bo podarila tej plemenilni postaji 20 hramčkov. Ta plemenilna postaja pa bo imela še eno prednost pred drugimi. Prav nič se nam ne bo treba bati, da bi prišli nepoklicani gostje in nam hramčke odpirali ali povzročali kakršno koli škodo. Tu je namreč tudi graničarska postaja in ljubeznivi graničarji so obljubili vso svojo pomoč pri nadzorstvu. Prepričan sem, da bomo z majhnimi sredstvi to plemenilno postajo opremili in jo potem kot eno zares idealnih tudi obdržali. Ker si lepšega izletniškega kraja ne moremo misliti, bodo naši čebelarji prav gotovo prihajali semkaj tudi na izlete, potem ko si bodo ogledali čebelarski muzej v Radovljici in obnovljeni Janšev čebeljak v Breznici. Zaključna postaja takega izleta pa naj bi bila potem pod Srednjim vrhom sredi visokih gora in ob bistri Završnici, ki se ves čas vije ob cesti in napravlja ves ta gorski svet še privlačnejši.

Pa poglejmo, kaj pišeta oba čebelarja v svojem pismu o delu za plemenilno postajo: »Najino delo poteka v redu, tako da bo postaja lahko sprejela prve matice 15. junija. Lepo se zahvaliva za vzpodbudne besede na družinskem sestanku pri Janševem čebeljaku na Breznici.

Veliko denarja, truda in časa naju je že vse stalo in marsikaj bo še treba, a midva hova dala vse od sebe, da bo postaja res vredna Janševega imena.

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da nama je takoj priskočil na pomoč predsednik Resman iz Radovljice.

Prav je, da se na tem mestu iz vsega srca zahvaliva kmetijski zadrugi Jelovica v Radovljici, ker nam je odstopila zemljišče brezplačno v najem. Prav tako se morava zahvaliti gozdni upravi na Jesenicah, ki je dovolila posek lesa oziroma sušcev za ograjo. Vsako pomoč rade volje sprejmeva, pa čeprav tudi samo nasvete. Dobro bi bilo in prosila bi, ako bi se ob priložnosti pomenili z direktorjem Zavarovalnice v Ljubljani glede zavarovanja, ker nameravava postajo zavarovati. Naš zastopnik baje še nima navodil za tako zavarovanje. Misliti moramo na to, da pripravimo pravilnik o poslovanju oziroma o plemenilni postaji, ki bo prilagojen našim pogojem. Tu bi nama morda pomagala Zveza.

Gostje iz Anglije in ZDA, ki bodo prišli 15. septembra, naj le obiščejo postajo. Organizirala bova vse, pripravljena sva organizirati tudi piknik za goste in povabljene. Slabo vreme nas ne bo oviralo, ker bi imeli prostor v koči. Uglednim gostom iz inozemstva nameravava izročiti skromno darilo. To naj bi bilo darilo plemenilne postaje, ki naj jih živo spominja na Slovenijo, na Breznico in na Janšev rodni dom.

Vam še enkrat prav lepa hvala. Upava, da se bova smela glede nadaljnjih nasvetov in navodil še vedno obračati na Vas. Lep čebelarški pozdrav!«

Ciril Jalen, Rodine
Ivan Rodman, Rodine

NAŠ PRVI ČEBELARSKI PIKNIK

JOZE GRMEK

V vsaki društveni organizaciji je nedvomno potrebna tudi družabnost. Z njo pridobivamo nove člane, stare pa zblížujemo in povezujemo ter navdušujemo za skupno dejavnost. Temu je posvetil odbor čebelarške družine Maribor-mesto v minulem letu vso pozornost. Organiziral je več družabnih prireditvev in si pri tem pridobil precej izkušenj in naklonjenost članstva.

Za seboj ima vrsto raznih prireditvev: izlet v Laško in na Celjski grad, občni zbor 1963/64 z družabno prireditvijo, zaključek poslovnega leta 1964 v okviru mednarodnega dneva čebel (silvestrovanje) in prvi čebelarški piknik. Vse te prireditve so bolj ali manj dobro uspele, zato o podrobnostih ne nameravam govoriti. Hočem pa opisati naš prvi čebelarški piknik.

V nedeljo, dne 6. septembra 1964 smo priredili celodnevni izlet v naravo k znanemu kmetijcu in čebelarju Francu Ambrožu pod Urbana. Precejšnja skupina čebelarjev s svojci in prijatelji iz Maribora in sosednih družin se nas je zbrala v dopoldanskih urah pri imenovanem čebelarju. Povedati moram, da leži ta kraj dobri dve uri hoda iz Maribora na vzhodni strani priljubljene izletniške planinske točke Urban, ki s svojo močatostjo meji med Kozjakom in Slovenskimi goricami. Poti vodijo po lepi Kobanski, ki nudi s svojo oblikovitostjo in pestrostjo sadnih in vinorodnih kultur ter poraslimi gozdovi posebno lep razgled in užitek ljubiteljem narave. Zamerile

so nam le starejše tovarišice, ki niso bile pripravljene za zadnji težji del strme poti, vendar so nam pozneje ob dobrem razpoloženju vse odpustile.

Ob prihodu nam je zaželel dobrodošlico tamkajšnji predsednik domače čebelarke družine Kungota tov. Puš. Pozdravil je vse navzoče, dobro zamisel naše družine, posebno pa predsednika čebelarskega društva Maribor tov. Petra Močnika, ki se je kljub nedavno preboleli bolezni in precejšnji starosti udeležil našega piknika.

V imenu pobudnika in organizatorja je pozdravil udeležence tov. Oberžan, predsednik čebelarke družine Maribor-mesto. Napovedal je program in dal nato besedo tov. Resniku, ki nam je v kratkih obrisih povedal nekaj o življenju gostitelja ter o njegovem dokaj lepo urejenem čebelarstvu. Tov. Ambrož ni velik, je pa zato trden kmetovalec in zelo požrtvovalen čebelar. Govornik je v superlativih opisal njegove odlike in zasluge. Vse je kazalo, da je bilo gostitelju všeč, ko smo ga obiskali v tako oddaljenem in samotnem kraju, zlasti pa, ko je bil v naši sredini tudi predsednik ČD Maribor. Sledil je pozdravni govor predsednika društva, ki je povedal, da so mu taki izleti zelo všeč.

Nadaljevali smo z drugim delom napovedanega programa. Tov. Resnik nam je predaval o čebeljih boleznih s posebnim ozirom na kugo čebelje zalege, ki jo je v tem času najlaže odkriti. Potem pa je začel predavati tov. Grmek o pripravah in pravilnem zazimovanju po pravočasni jesenski oskrbi: o pregledovanju, združevanju, dodajanju mladih matic in urejevanju gnezd ter pripravljanju sladkorne raztopine za dražilno pitanje, za dopolnjevanje zimskih zalog in končno za pitanje v sredino gnezda. S tem je bil zaključen strokovni del. Sledil mu je veseli piknik. Specialitete na ražnju, ki jih je mojstrsko pripravljala tov. Koritnik s tremi pomočnicami, so vabile s svojim prijetnim vonjem. Glede na prehojeno naporno pot in tudi sicer je bil že čas za kosilo, zato so nam jedi dobro tekale. Naš gostitelj tov. Ambrož, ki nas je ob prihodu pogostil z aperitivom, je imel sedaj polne roke dela, ko nam je hitel točiti dobro štajersko vince. K razvedrilu je pripomogla

tudi glasba z društvenega magnetofona in tako smo postali prav kmalu prijetno razpoloženi. Tudi nebo se je razjasnilo, kar je omogočalo še lepši razgled po Slovenskih goricah. Začele so odmevati lepe slovenske pesmi. Tovarišica Ambroževa nam je potem postregla z medenim pecivom, ki ga je zelo dobro pripravila.

Po kosilu nas je gostitelj povabil v svoj čebelnjak. Tu smo videli precej plemenilčkov z lepimi maticami in stekleni AŽ-panj za opazovanje, v katerem je bil lep rojček. Z velikim zanimanjem so si ga ogledovali čebelarji, zlasti pa začetniki in družice nežnega spola ter otroci. Tov. Ambrož je najprej razkazal male Kirarjeve panje in pri tem razlagal njihove značilnosti, nato pa nam je pokazal, kako se opravlja veliki Kirarjev panj. Pri tem smo videli nekaj značilnih razlik v primerjavi z AŽ-panjem. O vsem smo razpravljali na višji čebelarški ravni, saj je posegel vmes napredni čebelar in učitelj tov. Lobnik. Mišljenja so bila različna, vsakdo pa si je napravil svojo predstavo in sodbo.

Vsekakor moramo reči, da ima tov. Ambrož res smisel za to panogo, je dober čebelar, zelo požrtvovalen in skromen mož, saj si kot samouk sam izdeluje panje in plemenilčke, celo leseno točilo smo videli, kako je mojstrsko izdelano. Tudi naši organizaciji je zelo predan. V odboru je nepogrešljiv idealist, zato mu res lahko čestitamo in želimo še mnogo zdravih in medenih let.

Veselje je trajalo pozno v popoldan, doživetja bodo ostala nepozabna. V spomin smo napravili tudi nekaj posnetkov našega prvega piknika, ki je vsekakor posnemanja vreden.

Odlikovanec tov. Vilfan med škofjeloškimi čebelarji, ki so mu prišli čestitat

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA DNE 3. JUNIJA 1965

Predsednik poroča o posebnem naročilu 2000 stekleničk fumidila-B v Grčiji. O tem nimamo še nobenega odgovora. Nagrade posameznim čebelarским krožkom smo poslali.

Predsednik je poslal odgovor Delu, ki je bil objavljen dne 18. 5. 1965. Medtem je bil 25. 5. 1965 objavljen pod enakim naslovom drugi odgovor časnikarja Petka. Ker pa je v tem odgovoru prizadet tudi Medeks, bo odgovoril predsednik tudi na ta članek. Predsednik prečita odgovor.

Zavarovalnica Bežigrad nam je poslala v podpis pogodbo o dotaciji, ki nam jo bo nakazala za preventivo v znesku 50.000 din.

Čebelarско društvo Ribnica nam je poslalo dopis o časopisni polemiki pod naslovom »Premalo čebel in preveč medu«. Pridružuje se Zvezinemu mnenju. Dalje nam je poslalo prepis zapisnika o zadnji seji, na kateri so razpravljali tudi o prevzetih obveznostih za izdelavo 25 panjev za Medeks. Panjev niso izgotovili v pogodbenem roku in se izgovarjajo na začetne težkoče. Sklenili smo, naj sestavi predsednik pogodbo o posojilu, in sicer za leto 1965 brez obresti, za naprej pa z 1 %. Ob priložnosti naj gre v Ribnico in ugotovi, kako je z izdelavo panjev in kakšne težave imajo pri tem.

Člani čebelarске zveze iz mesta Bozen v Italiji bodo prišli konec junija k nam na obisk. Prosiyo, da bi jim pripravili 20 matic. Pisali jim bomo, naj nam sporočijo program potovanja, da jih bomo mogli ob prihodu pozdraviti.

Čebelarско društvo Ptuj kritizira članek novinarja Petka glede podjetja Medeks, ki z vso stvarjo nima prav nič opraviti.

Čebelarско društvo Šoštanj je poslalo zapisnik o skupni seji čebelarских družin Šoštanj, Smartno ob Paki, Velenje in Sentilj, ki spadajo k čebelarскому društvu Celje. Sklenili smo, da se včlanijo vse navedene družine v čebelarско društvo Šoštanj. Tako bo zajeto vse čebelarstvo v območju občine Velenje v eno

organizacijo čebelarskega društva Šoštanj.

Čebelarška družina Stožice-Ježica zahteva sklicanje občnega zbora čebelarskega društva Ljubljana.

Izposlovali smo, da bo brošuro o medu izdal Medeks. Besedilo za to brošuro bosta pripravila do 1. VIII. t. l. dr. Jurij Senegačnik in urednik prof. Edi Senegačnik. Brošura bi naj bila žepnega formata, tiskana na 32 straneh.

Predsednik naj pritiska na tovariša Grčo, da bo čimprej izpraznil svoje stanovanje.

Iz Bukarešte smo dobili podatke o stroških za izlet na mednarodni čebelarški kongres.

Predsednik poroča glede čebelarskega muzeja v Radovljici, da se je zadeva vendarle premaknila. Pričakujemo sestanke, na katerem se bomo pogovorili o delu muzeja in njegovih načrtih.

Tovariš urednik poroča o delu čebelarске družine Breznica, ki je ustanovila novo plemenilno postajo pod Srednjim vrhom. Družina prosi za 20 hramčkov, ki jih bomo skušali dobaviti in podariti tako prizadevnim vzrejevalcem.

Dalje poroča urednik o obnovitvi čebelnjaka Antona Janše v Breznici. Predsednik pripomni, da bi k slovesni otvoritvi povabili tudi avstrijske čebelarje. Treba bi bilo obvestiti tudi našo televizijo, da bi sodelovala na tej slovesnosti. 8. številka Slovenskega čebelarja bo posvečena Antonu Janši in bo izšla v 6500 izvodih.

PISMO IZ KRSKEGA

Smo sredi čebelarске sezone, ki pa nam doslej ni prinesla kaj posebnega.

Čebelarim le še z manjšim številom čebeljih družin. Sprašujem se, če se čebelarstvo sploh še splača. Med nima nobene cene. Zato je razumljivo, zakaj večja čebelarstva propadajo. Poglejmo na primer samo prodajo medu. Pri nas ga prodajajo po 500 do 600 din, na debelo pa ga menda ne bi mogli prodati niti po 350 din.

Proti drugim življenjskim potrebščinam, ki se jim cena iz dneva v dan viša, je vrednost medu res sramotno nizka. Spominjam se časov najhujše krize. Bilo je menda leta 1950, ko smo prodajali med po najnižji ceni 12 din za kg. Za ta denar sem takrat lahko kupil poldrugi kilogram prvovrstne govedine. Po tem primeru bi moral biti danes med po 2000 dinarjev.

Naj navedem primer, kako prodajajo med tam, kjer je doma žepok. Ko sem bil predlanskim s čebelami na žepkovi paši v Gračacu, sem slučajno zašel na trg, kjer sem opazil, da prodaja neki možakar tudi med. Stopim bliže in ga povprašam za ceno. Odgovoril mi je: »Pa po hiljadu dinara!« Ker sem se močno začudil, je odvrnil: »Da li misliš, da ti ga dam za badava?«

Kdor je vozil čebele tako daleč, dobro ve, koliko je muk in stroškov s tako stvarjo. Mi pa smo žepkov med prodajali doma največ po 500 din. Stari čebelarji še čebelarimo iz idealizma, in tudi bomo, dokler bomo živi. Kako bo pa v prihodnje, pa res ne vem. Vem samo to, da bodo čebele pri naši hiši izumrle, ko mene več ne bo. Imam štiri sinove, ki so sami korenjaki, za čebelarstvo pa se nihče izmed njih ne zanima, češ da se to ne spleča.

Vrčko Franjo, Stara vas — Krško

ČEBELARJENJE POD STRUPENIMI OBLAKI

Prvič se oglašamo v svojem listu čebelarji gornje Mežiške doline iz Žerjava. V našem rudarskem kraju zelo živahno čebelarimo, čeprav v zelo težkih okoliščinah. Najbolj nas motijo strupeni plini, ki uničujejo vse rastlinstvo in s tem močno škodujejo tudi našim čebelam. Pred enim letom smo ob pomoči mežiškega društva ustanovili svojo novo družino v Žerjavu. Čebelnjaki so oddaljeni od naših domov tudi do 4 kilometre, in sicer zaradi plina. Zato prevažamo čebele v druge kraje. Lani smo jih peljali na akacijevo pašo v Veržej, kjer so nas lepo sprejeli in nam dali dobro pasišče. Pri tem nam je zelo pomagal tajnik tamkajšnje družine tov. Jože Kosi. Toda sreča nam ni bila naklonjena. Imeli smo samo štiri dni lepega vremena, ostale dni pa je bilo vetrovno in deževno. Čebele je varoval naš stari čebelar Jakob Vrtič. Od tod nas je vodila pot pod

Uršljo goro, od tam pa v Brestanico pri Mariboru. Na poti proti domu smo pustili čebele v Ribnici na Pohorju, od koder smo jih prepeljali jeseni domov in jih nakrmili.

Organizirali smo tudi družabni večer v Delavskem domu v Žerjavu, ki se ga je udeležilo mnogo ljudi, med njimi tudi predsednik in tajnik društva tov. Blatnik in Galob.

Dne 12. decembra smo proslavili mednarodni čebelarski teden. Ta dan smo prav lepo okrasili izložbeno okno, v katerem smo razstavili med in čebelarske potrebščine.

Ivan Kladnik

ČEBELARSKO DRUŠTVO RADEČE

Med zasavskimi čebelarskimi društvi je tudi CD Radeče. To društvo je sicer eno najmanjših, če že ni najmanjše, saj šteje le 40 članov, ima pa v članstvu nekaj dobrih čebelarjev, ki prednjačijo tudi po številu čebeljih družin. Članstvo vedno narašča. Škoda je, da vsako leto kakšnega izgubimo, večkrat iz popolnoma osebnih vzrokov, čestokrat to niti pravi vzroki niso. Na občnem zboru smo se dogovorili, da bomo skušali pridobiti za društvo čebelarje-nečlane, ki jih je v našem okolišju precej. To se nam je delno posrečilo, saj kar počasi vstopajo. Škoda je namreč, ker so čebelarji za marsikaj prikrajšani, če niso včlanjeni v društvo, posebno pri čebelarjenju. Društvo namreč vedno poskrbi, da na vsakem sestanku seznanja člane s tekočimi problemi čebelarjenja. Marsikdaj bi čebelarji ne utrpeli škode, ko bi bili člani našega društva in bi redno obiskovali naše sestanke in se tako tudi izpopolnjevali.

Škoda, ki je nastala pred leti zaradi dolge zime, se sedaj skoraj ne pozna več. S skupnimi močmi smo nadoknadili izgubo v čebeljih družinah in tako naše čebelarstvo lepo napreduje. Minulo leto zares lahko imenujemo medeno leto, saj je bilo kar donosno.

Člani CD Radeče se bomo še naprej trudili za strokovno izpopolnjevanje našega članstva. Pridobivali bomo še nadalje nečlane ter tako skrbeli za čim naprednejše čebelarjenje. S tem bomo po svojih močeh pripomogli k napredku našega gospodarstva.

Mirko Sevšek,
predsednik

ZANIMIVOSTI Z IZLETA LJUBLJANSKE ČEBELARSKE DRUŽINE

Ze nekaj let prireja naša družina izlete. To pot smo jo mahnilji po naročilu naše narodne pesmi: »Pojd' mo na Stajersko — gledat, kaj delajo...!«

V nedeljo 25. maja smo napolnili veliki avtobus in se odpeljali čez Trojane. Vreme nam je bilo naklonjeno; ni bilo preveč vroče in dežnika nismo prav nič potrebovali.

Najprej smo obiskali Agrokombinat Mirosan. Malo sem, malo tja, pa smo končno le bili na mestu. Mirosan je bil za čebelarje pravi užitek! Upravnik Brglez nam je z ljubeznivostjo razkazal vse. Povedal nam je tudi, kako so zopet prišli do svojih čebel, ko je popustil Agromelov objem. Okrog 14 milijonov so morali plačati, da so dobili svoje nazaj. Prav simpatično nam je razložil ameriški panj (Langstrothov). Ta jim dobro služi v izrednih pašah. Ko so bili lani s svojimi več kot 1200 panji v obilni paši, jih ne bi bili zmogli 3 čebelarji, če ne bi imeli amerikancev. Rekel je: »Iz AZ-panjev smo morali točiti in točiti, amerikancem smo pa samo dodajali naklade. Iztočili smo jih, ko je bilo paše konec.« Neki čebelar je pri tem vzkliknil: »Kadar bo pod Rožnikom taka paša, bom tudi jaz nabavil panje z nakladami!« Čebelarji bi bili radi še in še ostali v Mirosanu, a program izleta je zahteval, da smo se morali posloviti.

V Braslovčah smo si ogledali grad in se pri tem spomnili celjskih grofov, Veronike Deseniške in »Teharskih plemičev«. Po pismenem dogovoru smo se med Braslovčami in Polzelo sestali z ugledno čebelarico Heleno Padarjevo iz Pariželj, nekdanjo sodelavko Slovenskega čebelarja. Pisala je pod psevdonimom »Savinjska«. Četudi ima že 74 let, opravlja še sedaj okrog 100 panjev. Na križišču pred kapelico se je naš avtobus ustavil. Čebelarji, njih soproje in hčerke so izstopili, obkolili gospo »Savinjsko«, predsednik družine pa ji je z nagovorom izročil lep šopek nageljnov. Vsi smo pa s poskanjem potrdili pristrčnost snidenja. Gospa Padarjeva je bila — kakor je sama rekla — presrečna. Povabili smo jo v avtobus. Z nami je nadaljevala naš izlet. Ob slovesu je izjavila, da bo šel šopek, ki ga je prejela od nas, z njo v grob.

Na gori Oljki, ki se dviga nad Savinjsko dolino, smo imeli v obnovljeni restavraciji kosilo. Pred tem smo občudovali starinsko cerkev in kapelico, kamor so se ljudje zatekali v turških nevarnostih. Od tod smo tudi poslali pozdrav bivšemu uredniku Slovenskega čebelarja in častnemu članu Avgustu Bukovcu, med tem ko sta bila dva častna člana profesor Slavko Raič in Alojz Babnik med nami.

»Pa še pridite!« so nam klicali, ko smo ob glasbi harmonike in kitare zapuščali gostišče.

Ko smo se peljali skozi Šoštanj, smo videli termoelektrarno in tovarno usnja. Tudi zdravilišče Topolščica nam je bilo všeč, zlasti pa njegova lega. V Dobrni smo si ogledali vrelec in kopalnice. Tu so nas povabili, naj se pridemo k njim kaj kopat.

V Velenju smo ostrmeli nad novimi stanovanjskimi bloki, kavarno in kulturnim domom, tako da smo si govorili: »Kdor ni videl tega, ni videl nič!« Vsekakor smo končno tudi malo pokritizirali, da je pred kulturnim domom le prevelik kompleks marmornatih plošč in da je vse le disharmonija Velenja.

Iz Celja smo šli končno še v Šempeter, ki je postal svetovno znan zaradi rimskih izkopanih. V parku smo videli čudovite rimske umetnine, ki so — rekel bi — skoro dva tisoč let ležale pod zemljo in sedaj skrbno očiščene in sestavljene pričajo o nekdanji stari kulturi.

Okrog desetih zvečer smo se v Ljubljani poslovili drug od drugega. Vsi smo soglasno zatrjevali, da je bil ta izlet nadvse prijeten. Dolgočasje in zdehanja ni bilo. Zato je skrbel harmonikar in čebelar Anton Podlesnik s svojimi kupleti, za pripravo in načrt pa naš zaslužni blagajnik in sedaj še namestnik tajnika Anton Verbič.

D. Bric

VESELA IZ NASIH VRST

Prijatelja Franceta smo vzeli s seboj v Mačvo na akacijevu pašo, da bi pasel naše muhe. Po izredno naporni vožnji je bil do smrti utrujen. Ker je mož rahlega zdravja, smo bili v velikih skrbih zanj. Zato smo mu poiskali najlepšo sobo v vasi, da bi se ja dobro počutil. Ves dan je spal ko ubit, zvečer pa smo mu za šalo pripeljali brhko Mačvanko, da bi ga malo podražili. Ko jo je zagledal, je vzkliknil: »Gospoda, gospoda mi pripeljite, ne pa dekleta!«

VSEM ČEBELARSKIM DRUŠTVOM IN DRUŽINAM

Obveščamo vas, da bo po sklepu prireditvenega odbora za slovesno otvoritev obnovljenega čebelnjaka Antona Janše v Breznici otvoritev dne 15. avgusta t. l. ob 10. uri v Breznici pod Stolom. Slovesni del prireditve bo trajal približno do 12. ure. Po kosilu bodo za udeležence proslave od drugod organizirani izleti v bližnjo okolico, in sicer: na Bled, v Vrbo, na Prešernov rojstni dom, k novi plemenilni postaji pod Stolom, v čebelarški muzej v Radovljici itd. Za udeležence domačine in goste bo popoldne prosta zabava, srečolov itd. Avgustova številka Slovenskega čebelarja bo posvečena spominu Antona Janše. Na ta čebelarški praznik, ki bo letos v Sloveniji največji, bomo povabili tudi druge republiške čebelarске organizacije in avstrijsko čebelarско zvezo. Čebelarškim društvom in družinam priporočamo, da organizirajo svoje letošnje izlete prvenstveno na to proslavo.

Prireditveni odbor

XX. MEDNARODNI ČEBELARSKI KONGRES V BUKARESTI

ki bo 26. do 31. avgusta vzbuja v vsem čebelarškem svetu veliko pozornost. V ameriških, angleških in nemških čebelarških listih je mnogo člankov in obvestil o njem. Taksa znaša 20 dolarjev za osebo. Vanjo so vključene tudi vse brošure, ki jih bodo dobili udeleženci, pogostitve, sprejemi in izleti v bližnjo okolico. Za prijavitelce iz socialističnih dežel znaša kongresna taksa 18 rubljev. Udeleženci bodo lahko stanovali v hotelih ali v študentskih domovih, kjer bodo imeli lahko tudi polovične penzije. Po končanem kongresu bodo izleti na vse strani po Romuniji in po Črnem morju v Turčijo. Čebelarški znanstveniki se bodo zbrali že nekaj dni pred kongresom na posebnem simpoziju. Nad vse zanimivo pa bo čebelarška razstava oziroma sejem, kjer bodo čebelarji posamezne predmete lahko tudi kupili.

Naša Zveza je prepustila vso organizacijo izleta Turističnemu transportnemu podjetju pri skupnosti JZ. Ta je že navsezadnje stike s kongresnim odborom. Podrobnejša obvestila pričakujemo vsak dan. Čebelarje-prijavitelce bomo posebej obvestili preko njihovih čebelarških organizacij.

PLEMENILNA POSTAJA

pod Srednjim vrhom blizu Zirovnice na Gorenjskem že deluje. Čebelarjem sporočamo, da lahko pošljejo svoje matice na plemenitev. Pazijo naj, da bodo čebele presejali, kajti v plemenilčku ne sme biti nobenega trota. Že nekaj dni prej naj se interesenti obrnejo na vodjo plemenilne postaje in mu sporoče, kdaj in s katerim vlakom bodo poslali čebele na žel. postajo Lesce-Bled. Od tod bomo plemenilnike s čebelami takoj prepeljali na plemenilno postajo.

Vodja plemenilne postaje
Ciril Jalen, Rodine 18,
pošta Zirovnica na Gor.

ČEBELARSKO DRUŠTVO RIBNICA NA DOLENJSKEM

obvešča vse čebelarje prevaževalce, da si pravočasno priskrbe pri skupščini občine Ribnica dovoljenja za dovoz čebel na pašo. V dovoljenju boste dobili naznačen tudi kraj, kamor boste peljali čebele. Če bo hoja zamedila, bo tako vsa stvar v redu stekla.

Za izdajo dovoljenj bo posredovalo naše društvo, zato lahko vse prošnje pošljete na naslov: Čebelarško društvo Ribnica na Dol., poštni predal 25.

Odbor

DIREKTNE NAROČNIKE

s področja SR Slovenije naprošamo, naj se v lastnem interesu včlanijo pri najbližji čebelarški družini ali društvu, kajti samo tako jim bodo zagotovljene pravice po pravilih naše čebelarске organizacije.

PRODAM

zložljiv čebelnjak za AŽ-panje z devetimi rabljenimi praznimi žnidersiči. Peter Rihar, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta XIX/2.

PRODAM

deset naseljenih AŽ-panjev. Ivan Ilaš, Ljubljana, Milana Majcna 32.

LETOSNJE MATICE

čiste kranjice lahko dobite pri vzrejevalcu Jožetu Sušniku, Brod 2, pošta Bohinjska Bistrica.